

Plan merytoryczny
Muzeum Śląskiego w Katowicach
na rok 2018

- I. Działalność wystawiennicza – s. 2
- II. Publikacje – s. 5
- III. Działalność naukowa – s. 6
- IV. Działalność edukacyjna – s. 11
- V. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych – s. 16
- VI. Zbiory – s. 18
- VII. Współpraca z zagranicą – s. 20
- VIII. Frekwencja – s. 22
- IX. Korzystanie z usług firm zewnętrznych – s. 23
- X. Inne ważne – s. 24

I. Działalność wystawiennicza:

Wystawy stałe

Wystawy stałe – budynek przy ul. T. Dobrowolskiego 1

1. „Galeria sztuki polskiej 1800–1945” – wystawa sztuki polskiej do 1945 roku. Kuratorka: Katarzyna Jarmuł.
– „Interim” – cykl wystaw jednego obrazu (łącznie 4–6 dzieł w jednym roku) ze zbiorów własnych oraz innych muzeów, którym towarzyszą prezentacje audiowizualne.
2. „Galeria sztuki polskiej po 1945 roku” – galeria prezentująca zjawiska w sztuce po roku 1945 r. (fotografia, rzeźba, grafika, instalacje, street art, sztuka wideo). Kuratorka: Joanna Szeligowska-Farquhar.
3. „Galeria śląskiej sztuki sakralnej” – galeria prezentująca obiekty sakralne, w tym zbiory własne oraz depozyty z kolekcji Muzeum Archidiecezjalnego w Katowicach. Kuratorka: Henryka Olszewska-Jarema.
4. „Galeria plastyki nieprofesjonalnej” – prezentacja zjawiska plastyki nieprofesjonalnej na Górnym Śląsku oraz prac związanych z nurtem art brut i outsider art. Na wystawę składają się trzy wątki tematyczne: „Pod ziemią” – etos pracy, „Na powierzchni” – dzień jak co dzień, „W stronę nieba” – wiara i nadzieja. Kuratorka: Sonia Wilk.
5. „Laboratorium przestrzeni teatralnych. Przeszłość w teraźniejszości” – galeria prezentująca najbardziej znaczące dokonania teatru europejskiego. Rozwój polskiej plastyki scenicznej XX w. Prezentacja najbardziej znaczących dokonań teatru europejskiego, począwszy od jego antycznych korzeni, aż po poszukiwania sceny współczesnej. Kuratorzy: Sylwia Ryś i Agnieszka Kołodziej-Adamczuk.
6. „Światło historii. Górny Śląsk na przestrzeni dziejów” – wystawa stała o historii Górnego Śląska. Kuratorzy: Jarosław Raciński, Krystyna Pieronkiewicz-Pieczko.
7. „Na tropie Tomka” – wystawa edukacyjna. Inspirując się postacią Tomka Wilmowskiego, młodego bohatera powieści Alfreda Szklarskiego, zaprojektowano miejsce, którego celem jest łączenie pokoleń i wspólne odkrywanie świata za pomocą zmysłów i twórczych wyzwań. Kurator: dr Adam Pisarek.

Wystawy czasowe (brzmienie tytułów wystaw czasowych w wersji roboczej, może ulec modyfikacji)

Budynek przy al. W. Korfanteo 3:

1. „Zwrotnica. Początki neoawangardy na Górnym Śląsku” – wystawa związana z obchodami stulecia awangardy. Kuratorki: Ada Grzelewska, Agnieszka Kołodziej-Adamczuk, Joanna Szeligowska-Farquhar – kontynuacja, 3.11.2017–1.04.2018.

Fotoplastykon:

1. Dziecięce lata naszych przodków, 3.01–1.04.2018.

Siedziba przy ul. T. Dobrowolskiego 1

1. „Wszystko osiąga się przez nadzieję. Kulturowe dziedzictwo Reformacji na Śląsku” – wystawa w ramach obchodów Roku Reformacji, kontynuacja, 20.10.2017–29.04.2018.
2. „Perspektywa wieku dojrzewania”. Narracja wystawy będzie budowana wokół trzech nazwisk wielkich polskich twórców – Aliny Szapocznikow, Andrzeja Wróblewskiego oraz Andrzeja Wajdy i wpływu II wojny światowej na ich kreację artystyczną (poziom -4). Kuratorka: Anda Rottenberg, 22.06–30.09.2018.
3. Triennale Grafiki Polskiej, 26.10.2018–27.01.2019.
10. edycja Ogólnopolskiego Triennale Grafiki Polskiej, które jest jednym z głównych wydarzeń towarzyszących Międzynarodowemu Triennale Grafiki w Krakowie. Wystawa ma charakter pokonkursowy, prezentuje wybrane przez jury najciekawsze prace graficzne powstałe w ciągu ostatnich trzech lat. Kurator: dr Grzegorz Handerek (ASP), opiekun merytoryczny ze strony Muzeum Śląskiego: Henryka Olszewska-Jarema (MŚ).
4. „Edmund Monsiel”/„Anna Laskowska” – wystawa realizowana w przestrzeni wystawy stałej Galerii Plastyki Nieprofesjonalnej. Kuratorka: Sonia Wilk, 5.10.18–29.03.19
Wystawa ma prezentować znajdujące się w polskich zbiorach rysunki E. Monsiela. Jej celem będzie przybliżenie sylwetki autora oraz zainicjowanie dyskusji na temat tego, czy na podstawie dzieła można

autorowi przypisywać określone cechy, dysfunkcje, czy też chorobę psychiczną. W ramach cyklu „Art brut. Prezentacje” pokazane będą również rysunki Anny Laskowskiej.

Wystawy w łaźni głównej – budynek przy ul. T. Dobrowolskiego 1

1. „Zaczęło się od ziarna... Historia roślin uprawnych” – kontynuacja. Kuratorka: Agata Sady, 8.09.2017–1.04.2018.
2. „Męska rzecz... Od patriarchy do hipstera”, 11.05–28.10.2018.
Ekspozycja prezentuje wizerunek mężczyzny w polskiej tradycji i kulturze. Pokazuje, jak na przestrzeni wieków się kształtował, a także jak zmieniał się pojęcie męskości: od wojownika, nieugiętego herosa, żywiciela rodziny, macho do mężczyzny metroseksualnego, dbającego o sylwetkę, podkreślającego strojem kształty, a nawet modelującego gorsetem sylwetkę. Ekspozycja prowadzi narrację przez najważniejsze etapy życia mężczyzny – od dzieciństwa i przysposobienia do pełnienia przyszłych funkcji, przez młodość, rolę męża oraz ojca, aktywność społeczną i zawodową, aż po cenną dojrzałość i starość. Wystawie towarzyszyć będą wykłady i spotkania z ciekawymi mężczyznami oraz ogólnopolska konferencja tematyczna.
Kuratorki ekspozycji: Krystyna Pieronkiewicz-Pieczko, Małgorzata Paul.

Wystawy w holu centralnym przy ul. T. Dobrowolskiego 1

1. Mirosław Bałka – instalacja w Galerii jednego dzieła – kontynuacja. Kuratorka: Anda Rottenberg, 10.11.2017–16.10.2018.
2. Druga odsłona w Galerii jednego dzieła – wybór artysty w trakcie ustaleń, 9.11.2018–8.09.2019.

Centrum Scenografii Polskiej (CSP) – budynek przy ul. T. Dobrowolskiego 1

1. „Świadomość lalki. Teatr form Jadwigi Mydlarskiej-Kowal”, budynek CSP oraz parter stolarni. Kuratorka: Sylwia Ryś, 9.02–22.04.2018.
Wystawa podsumowująca dorobek artystyczny Jadwigi Mydlarskiej-Kowal. Artystka była scenografką o niezwykle wyobraźni i wielu talentach, m.in. współpracowała z Wytwórnią Filmów Fabularnych we Wrocławiu, projektowała modę, rysowała. W swoich pracach eksperymentowała w sferze plastycznej i w odmiennych sposobach prowadzenia lalki i łączenia planu lalkowego z tzw. planem żywym zarówno w zakresie działań aktorskich, jak i rozwiązań plastycznych.
2. Prezentacja „Wymiary scenografii”. Kuratorka: Agnieszka Kołodziej-Adamczuk, 16.10 – 15.11.2018.
Pokonkursowa wystawa Wymiary scenografii i organizacja konkursu o Nagrodę Scenograficzną im. Jerzego Moskala. Celem wystawy jest ukazanie specyfiki procesu kształcenia w uczelniach artystycznych, przygotowujących studentów do pracy w teatrze, telewizji i filmie jako scenografów. Sukcesywnie poszerzając wystawę o kolejne szkoły wyższe zainteresowane plastyką przestrzeni, konstruujemy i aktualizujemy scenograficzną mapę Polski z jej zróżnicowanym krajobrazem, tradycjami i obszarami poszukiwań. Dzięki takiemu ujęciu projekty i makiety, rysunki techniczne, wizualizacje, wideoprezentacje, kostiumy i instalacje zgromadzone na wystawie stanowią materiał porównawczy nie tylko dla widzów odwiedzających Centrum, ale również dla samych pedagogów i ich uczniów.

Wystawy poza siedzibą MŚ:

1. Wystawa realizowana w ramach „Art Naif Festiwal 2018”, Galeria Szyb Wilson, 9.06–31.08.18. Kolejna odsłona festiwalu sztuki naiwnej organizowanej w dzielnicy Katowic – Nikiszowcu.
2. Współpraca z Galerią Szara: rezydencje i wystawy.
Projekt zakłada realizację przez Galerię Szara – Galerię Sztuki Współczesnej w Katowicach rezydencji artystycznych. Punktem wyjścia do działań artystów-rezydentów będą dwie ekspozycje Muzeum Śląskiego: — „Wszystko osiąga się przez nadzieję. Kulturowe dziedzictwo Reformacji na Śląsku”, 16.03–29.04.18
– „Męska rzecz...”, 1.09–31.10.18.

Wystawy plenerowe:

1. Wystawa „Górny Śląsk z powietrza”, wrzesień 2018. Wystawa plenerowa oparta na zdjęciach niemieckiego fotografa Thomasa Vossbecka, której celem jest ukazanie charakteru współczesnego Górnego Śląska. Wystawa uwzględnia wielokulturowość całego regionu z uwzględnieniem Śląska Cieszyńskiego oraz Śląska Opolskiego. Powstaje przy współpracy z Instytutem Herdera w Marburgu i Uniwersytetem w Siegen. Wystawie towarzyszyć będą dwa albumy fotograficzne.
2. Wystawa plenerowa dotycząca działalności W. Korfanteo. Organizowana we współpracy z Archiwum Państwowym (autor: Ryszard Kaczmarek). Wystawa związana z uroczystością odsłonięcia pomnika Wojciecha Korfanteo w Warszawie, październik 2018.
3. Realizacja instalacji artystycznej na terenie zewnętrznym Muzeum Śląskiego (teren budynku łaźni „Gwarek”) autorstwa Philipa Paqueta w ramach JazzArt Festival, inauguracja: 11.03.18.

II. Publikacje:

1. „Wszystko osiąga się przez nadzieję...” [katalog wystawy].
2. „Architektura kościołów ewangelickich” [przewodnik], Andrzej Holeczko-Kiehl.
3. „Perspektywa wieku dojrzewanego” [katalog wystawy].
4. „Zwierzęta z naszego podwórka” [katalog wystawy].
5. „Męska rzecz... Od patriarchy do hipstera” [katalog wystawy], red. Krystyna Pieronkiewicz-Pieczko, Małgorzata Paul.
6. „Ikony architektury śląskiej” [monografia], dr hab. Irma Kozina.
7. „Dzieje przedwojennej kolekcji geologicznej Muzeum Śląskiego w Katowicach” [monografia], dr Iwona Machłajewska.
8. „Idea i koncepcje Muzeum Śląskiego w Katowicach” [monografia], Marcin Wądołowski.
9. „Listy Jerzego Ruseckiego z Wehrmachtu”, Jarosław Raciński.
10. Bedeker – przewodnik po wystawach Muzeum Śląskiego.
11. „Director’s Choice. Muzeum Śląskie” [album], Alicja Knast
12. Roczniki za lata 2015, 2016, 2017.
13. „Galeria sztuki polskiej 1800–1945” [monografia].
14. „Nie jestem już psem” [katalog wystawy], Zofia Czarzowska, Katarzyna Karwańska.
15. „Bele Kaj” [przewodnik po Górnym Śląsku], Bele Kaj.
16. „Górny Śląsk z powietrza” [dwutomowy album towarzyszący wystawie], red. Łukasz Galusek.

Lista dodatkowa:

1. „Wehikuł przestrzeni” [wydawnictwo pokonferencyjne], praca zbiorowa, red. Agnieszka Kołodziej-Adamczuk.
2. „Jadwiga Mydlarska” [monografia], praca zbiorowa, red. Sylwia Ryś.
3. „Dekorator wnętrz jako współtwórca rzeczywistości filmowej” [monografia], Ewa Braun.

III. Działalność naukowa:

Dział Archeologii

Prace badawcze do wystaw:

1. Prace nad wystawą „Indiana Jones. Prawda czy fałsz”. Kuratorka: dr M.R. Abłamowicz, termin ekspozycji: do ustalenia.
Indiana Jones to postać fikcyjna, archeolog, poszukiwacz przygód, bohater filmów Stevena Spielberga, takich jak: „Poszukiwacze zaginionej arki”, „Indiana Jones i Świątynia Zagłady”, „Indiana Jones i ostatnia krucjata”, „Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki”. Zamierzeniem wystawy jest przybliżenie wiedzy na temat zabytków archeologicznych/historycznych, wokół których toczyła się narracja w wymienionych filmach i pokazanie widzowi, czy obiekt prezentowany w danym filmie istniał w rzeczywistości, czy była to tylko fikcja literacka.
2. Prace nad wystawą archeologiczną z Muzeum w Batumi, tytuł roboczy: „Skarby Kolchidy”. Kuratorka: M. Kurgan-Przybylska, termin ekspozycji: 2019.
Wystawa ze zbiorów Muzeum Archeologicznego w Batumi przygotowywana wspólnie przez Muzeum Śląskie i stronę gruzińską. W czasach antycznych obszar wschodniego wybrzeża Morza Czarnego znajdował się w obrębie cywilizacji greckiej, a następnie rzymskiej. To tam miał udać się Jazon po złote runo w opisaney w mitologii greckiej wyprawie Argonautów do Kolchidy.
3. Prace nad wystawą „Zwierzęta z naszego podwórka z dalekiego świata”, termin ekspozycji: 2019.
Zamierzeniem planowanej wystawy jest zapoznanie widza zarówno z pochodzeniem, jak i historią podstawowych zwierząt domowych (ssaki, ptaki, ryby) i ich dzikich przodków, a także ich rolę w pradziejach i średniowieczu na terenie ziem polskich w kontekście życia gospodarczego, jak również uwarunkowań ideologicznych ówczesnych społeczności.

Pozostała działalność naukowa:

1. Archeologiczne badania terenowe w ramach „Projektu Celt”: pozyskiwanie zabytków, opracowywanie dokumentacji terenowej, opracowywanie rezultatów badań. Badania ukierunkowane na poznanie osadnictwa celtyckiego w rejonie Raciborza, prowadzone we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim – J. Soida.
2. Opracowywanie materiałów zabytkowych pozyskanych z badań terenowych realizowane w ramach „Projektu Celt” – J. Soida.
3. Udział w badaniach wykopaliskowych na stanowiskach w Tell el-Farcha i Tell el-Murra (Egipt) – realizacja badań archeozoologicznych. Organizatorami ekspedycji są: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego w Kairze – dr M.R. Abłamowicz.
4. Realizacja projektu badawczego „Aspekty przyrodnicze na stanowisku w Tell el-Farcha (Egipt)” – kontynuacja, w ramach projektu m.in. przygotowanie do druku artykułu „Wyniki badań archeozoologicznych. Tell el-Farcha (Egipt), badania 2014–2016” – dr M.R. Abłamowicz.
5. Realizacja projektu badawczego „Pomiędzy Południowym Egiptem a Kanaanem. Rozwój i upadek położonej na szlaku handlowym osady z IV–III tys. p.n.e. w Tell el-Murra (Egipt)”. W ramach tego projektu m.in. przygotowanie do druku artykułu „Wyniki badań archeozoologicznych. Tell el-Murra (Egipt) – badania 2016 r.” – dr M.R. Abłamowicz.
6. Projekt „Szczątki roślinne w obiektach grobowych”. Pozyskiwanie i opracowywanie materiałów roślinnych oraz kwerendy archiwalne i biblioteczne dotyczące szczątków roślinnych pochodzących z obiektów grobowych, przygotowanie publikacji – A. Sady.
7. Projekt badawczy „Śląsk w świetle badań archeobotanicznych”, kontynuacja – tworzenie bazy danych materiałów botanicznych z wykopalisk archeologicznych z terenu Śląska (uzupełnianie danych o nowe dane ze stanowisk badanych i opracowanych w 2018 r.) – A. Sady.
8. Udział w badaniach wykopaliskowych w zakresie archeozoologii i archeobotaniki na wniosek kierowników badań prowadzonych na terenie Górnego Śląska i Polski, cały rok 2018 – dr M.R. Abłamowicz, A. Sady.

9. Analizy archeozoologiczne i archeobotaniczne szczątków zwierzęcych i roślinnych pozyskanych w trakcie badań archeologicznych prowadzonych na stanowiskach na terenie Górnego Śląska i Polski – dr M.R. Abłamowicz, A. Sady. W ramach projektu m.in.: dr M.R. Abłamowicz, przygotowanie do druku artykułu „Groby zwierzęce odkryte na stanowisku 13 w Pietrowicach Wielkich, woj. śląskie”; dr M.R. Abłamowicz, przygotowanie do druku artykułu „Groby zwierzęce odkryte na stanowisku 33 w Kornicach, woj. śląskie” –realizacja uzależniona od stopnia zaawansowania opracowań archeologicznych.
10. Zielnik i współczesne materiały porównawcze: pozyskiwanie materiałów porównawczych z wybranych zbiorowisk roślinnych (cała Polska), maj–październik 2018 – A. Sady.
11. Projekt badawczy: „Analiza ceramiki ze zbiorów działu archeologii Muzeum Śląskiego z zastosowaniem spektroskopu Tracer 5” działu archeologii – M. Kurgan-Przybylska.
12. Opracowywanie materiałów zabytkowych ze stanowiska Racibórz-Ocice – kontynuacja z 2017 r. – M. Kurgan-Przybylska.
13. Przenosiny zbiorów Działu Archeologii do nowego gmachu.

Dział Plastyki Nieprofesjonalnej

1. Monitoring amatorskiego ruchu plastycznego: obserwacja konkursów twórczości nieprofesjonalnej, penetracja środowisk plastycznych, uczestnictwo w wystawach i konkursach.
2. Opracowanie materiału dotyczącego działających w przeszłości i obecnie grup plastycznych na Śląsku, metodą analizy porównawczej.
3. Europejskie kolekcje art brut i ich wpływ na badania polskie.
4. Systematyczne, czynne uczestnictwo w konferencjach organizowanych przez ośrodki badawcze i inne instytucje.
5. Przygotowania do konferencji „Psychiatria w sztuce” oraz do konferencji poświęconej działalności badawczej A. Jackowskiego, planowanej w roku 2019.

Dział Etnologii

1. Kontynuacja etnograficznych badań terenowych, których efekty będą także pomocne przy przygotowywaniu wystawy o mozaice kulturowej Górnego Śląska. Temat: Życie społeczne, duchowe, tradycje zawodowe mieszkańców Bogucic. Tradycja–zmiana–ciągłość. Przygotowanie badań: K. Pieronkiewicz-Pieczko, realizacja: zespół Działu Etnologii – K. Pieronkiewicz-Pieczko, M. Paul, J. Kryszka.
2. Jedno- lub dwudniowe badania terenowe przy okazji różnych uroczystości, realizacja badań w celu rejestracji ginących obrzędów i zwyczajów dorocznych, przejawów życia społecznego, duchowego, materialnego: Jukace – grupa obrzędowa noworoczna z Żywca, Niedźwiednicy – grupa obrzędowa na zakończenie karnawału z terenu lublinieckiego, Sąd nad niedźwiedziem (okolice Gliwic), Dekret, Wielki Piątek – w Kalwarii Zebrzydowskiej, Ogniska zielonoświątkowe (Cielmice, dzielnica Tychów).
3. Współpraca Działu przy projekcie badawczym realizowanym z Regionalnym Instytutem Kultury w Katowicach, mającym na celu zbadanie żywotności wybranej obrzędowości na terenie historycznej ziemi górnośląskiej, wykonanie współczesnej dokumentacji fotograficznej i filmowej, zgromadzenie fotografii archiwalnej, przygotowanie objazdowej wystawy starych i nowych fotografii oraz przygotowanie na podstawie zgromadzonego materiału wirtualnej mapy obrzędowej górnośląskiej zwyczajowości. Prace merytoryczne, konsultacyjne i badawcze. Koordynator merytoryczny projektu: K. Pieronkiewicz-Pieczko, prace badawcze – M. Paul.
4. Prace badawcze związane z opracowywaniem zbiorów, ustalaniem proveniencji obiektów.
5. Przenosiny zbiorów Działu Etnologii do nowego gmachu.

Dział Fotografii

1. Śledzenie rozwoju i transformacji śląskiego środowiska twórczej fotografii, przegląd wydarzeń, konkursów, osiągnięć – pozyskiwanie wiedzy o nowych zjawiskach i nazwiskach autorów działających w tym obszarze twórczym.

2. Analiza fotografii autorskich w kolekcji i spuścizn w zbiorach MŚ – opracowanie, publikacja, wpisanie w historię fotografii. Twórcy tj.: M. Apaty, J. Lewczyński, J. Hławsa Vel Hlawski, S. Jakubowski, S. Gadomski, M. Sowiński, S. Konwiński, R. Jura.
3. Opracowanie założeń programowych do interdyscyplinarnych badań dorobku Jerzego Lewczyńskiego. Projekt wieloletni, rozkładający się na etapy:
 - pozyskanie spuścizny i jej opracowanie,
 - nawiązanie współpracy z innymi instytucjami i podmiotami posiadającymi zbiory J. Lewczyńskiego: MN Wrocław, MS Łódź, MHF, Instytucją Kultury Ars Cameralis, galerią Asymetria:
 - udostępnianie wyników w postaci opracowań (2018) i docelowo wystawy w 2019 r. oraz konferencji naukowej poświęconej twórczości Jerzego Lewczyńskiego.
4. Opracowanie katalogu zbioru stereopar w kolekcji MŚ. Stereopary papierowe – 257 włączone do inwentarza, stereopary szklane do tej pory eksploatacyjne, które w tym roku będą włączone do inwentarza –390.
5. Kontynuowanie zainicjowanej w 2017 r. współpracy badawczej z ITF Uniwersytetu Śląskiego w Opawie w zakresie historii fotografii europejskiej.
6. Prace koncepcyjne i organizacyjne związane z realizacją projektu „Czeskie fotograiki” we współpracy z Muzeum Sztuki w Ołomuńcu. Kuratorki: Danuta Kowalik-Dura, Ada Grzelewska, Štěpánka Bielešová.

Dział Historii

1. Prace nad przygotowaniem wystawy „Przemysł śląski” – priorytet. Głównym celem wystawy jest ukazanie przyczyn industrializacji regionu w oparciu o kontekst światowy tych procesów, ukazanie rozwoju techniki zaspokajającej potrzeby cywilizacyjne, a także cywilizacji przemysłowej jako fenomenu społeczno-kulturalnego obecnego na Górnym Śląsku. Wystawa prezentująca historię przemysłu na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim, podkreślająca uwarunkowania geopolityczne regionu w perspektywie historycznej, z wyeksponowaniem obiektów z dawnych parków maszynowych hut, kopalń i fabryk, ma na celu przedstawienie złożonego procesu industrializacji, który zdeterminował krajobraz regionu oraz przyspieszył zmiany cywilizacyjne.
2. Przygotowanie wydawnictwa na rocznicę powstań i plebiscytu.
3. Przenosiny zbiorów Działu Historii do nowego gmachu.
4. Opracowanie założeń i scenariusza do projektu audiowizualnego maszyny parowej „Bartosz” (maszynownia).
5. Przygotowanie konferencji nt. dziedzictwa industrialnego we współpracy z Uniwersytetem Śląskim.
6. Wydarzenia związane z obchodami 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości:
 - współorganizacja razem z Archiwum Państwowym (autor: Ryszard Kaczmarek) wystawy plenerowej związanej z uroczystością odsłonięcia pomnika Wojciecha Korfanteo w Warszawie – termin: 2018 r., realizacja ze strony Muzeum Śląskiego: Beata Lisicka.
 - prace koncepcyjne do wystawy pt. „Kobiety w powstaniach śląskich” – realizacja wystawy – 2019 r., kurator: Paweł Parys,
 - prace merytoryczne i koordynacyjne związane z organizacją konferencji „Niepodległa Polska a Górny Śląsk w latach 1918–1922” (plany wykazane zostały również w dalszej części dokumentu).
7. Prace koncepcyjne do festiwalu „Industria” o formule biennale, pomysł na autorski festiwal Muzeum Śląskiego związany z dziedzictwem poprzemysłowym – współpraca międzydziałowa. Realizacja pierwszej edycji – 2019 r.
8. Prace merytoryczne i koordynacyjne związane z organizacją konferencji „Industria. Konteksty nieoczywiste” – termin konferencji: 11.10.2018.

Dział Sztuki

1. Kwerendy pod kątem proponowanych wystaw czasowych, tj. „Cenzura w sztuce” (tytuł roboczy), „Klasyci rzeźby polskiej” (współpraca z Centrum Rzeźby w Orońsku), „PRZEKAZ – sztuka włókna” – wystawa w ramach Międzynarodowego Triennale Tkaniny w Łodzi.
3. Badanie zjawiska street artu w przestrzeni miast polskich, współpraca z kolekcjonerem M. Wiśniewskim (Warszawa), zakup i opracowanie dokumentacji fotograficznej zapisu artystycznych

działań wielu znanych artystów w kontekście zainicjowania tematu street artu przez Muzeum Śląskie. Zakup dokumentacji street artu w ramach środków na zakup muzealiów.

4. Prace merytoryczno-koncepcyjne dotyczące przearanżowania ekspozycji stałych: Galeria sztuki polskiej 1800–1945 oraz Galeria sztuki polskiej po 1945 roku.
5. Opracowanie katalogu wystawy czasowej „Wszystko osiąga się przez nadzieję. Kulturowe dziedzictwo Reformacji na Górnym Śląsku”.
6. Udział w seminariach tematycznych dotyczących sztuki prawosławia w kontekście kolekcji ikon w zbiorach Muzeum Śląskiego.
7. Inauguracja nowego projektu „Akademia sztuki przestrzeni publicznej” – cykliczne spotkania z artystami i prezentacja wybranych zjawisk polskiej rzeźby współczesnej oraz małej architektury.
8. Kontynuacja „Akademii sztuki wideo”.

Centrum Scenografii Polskiej

Projekty badawcze:

1. „Kłata/Łagowska/Kaczmarek”. Projekt poświęcony twórcom: reżyserowi Janowi Klacie i scenografom Justynie Łagowskiej i Mirkowi Kaczmarkowi. Projekt przybliży najgłośniejsze spektakle Klaty, Łagowskiej, Kaczmarka, m.in. „Sprawę Dantona”, „Trylogię”, „Oresteję”, „Wesele”.
2. „Autoportrety: Wyspiański/van Gogh”. Projekt dotyczący sylwetek dwóch pionierów, którzy wyznaczyli kierunki rozwoju sztuki nowoczesnej, pokazujący zależności między przeszłością a teraźniejszością w rozwoju kultury europejskiej. Celem wystawy będzie przywołanie nie tylko biografii artystów, którzy się nigdy nie spotkali, ale także wykazanie, jak przez swoje krótkie życie zmienili świat przez sztukę, którą uprawiali. Warto przybliżyć ich ku sobie, aby zrozumieć, jacy byli i z czym się mierzyli, oraz zadać publiczności pytanie, czym jest współczesny „geniusz” artysty. Zestawienie wizerunków Wyspiańskiego i van Gogha umożliwi przywołanie realiów powstawania rewolucyjnych idei Wyspiańskiego przy równoczesnej odsłonie szerokiego obrazu świata, którego artysta był częścią, podobnie jak Vincent van Gogh.
3. Praca nad twórczością Zofii de Ines.
Zofia de Ines – scenografka teatralna, operowa, baletowa, filmowa i telewizyjna. Ma w dorobku ponad sto różnych realizacji w kraju i za granicą. Artystka pracowała z takimi reżyserami jak: Henryk Baranowski, Jerzy Jarocki, Adam Hanuszkiewicz, Maciej Prus, Marek Weiss-Grzebiński, Krzysztof Zaleski, Wojciech Misiuro (Teatr Ekspresji) oraz Ewa Wycichowska (Polski Teatr Tańca w Poznaniu).
4. Praca nad projektem „Opera na scenach polskich”.
W teatrze operowym wizualna strona przedstawienia jest obok muzyki najsilniejszym środkiem wyrazu artystycznego. Znamionną cechą polskiej scenografii, szczególnie okresu drugiej połowy XX w., jest jej malarskość i wyraźne zakorzenienie w dominujących wówczas prądach artystycznych. Wszystkie przemiany, jakie związane były z rozwojem opery, znajdowały odbicie w wyglądzie sceny, a w konsekwencji również we współczesnych realizacjach największych spektakli. Projekt zwieńczy wystawa odsłaniająca przed widzami kulisy wyobraźni wybitnych artystów, malarzy i scenografów, prezentującą bogatą stylistycznie i formalnie twórczość scenograficzną, realizowaną na najważniejszych scenach operowych w Polsce, od czasów powojennych do współczesności.
5. Prace merytoryczne związane z przygotowaniem do realizacji wystawy „Ponad granicami: fenomen obecności artystów zagranicznych w polskich teatrach lalkowych” [tytuł roboczy], kurator: M. Czerny-Kehl.
6. Przygotowanie sesji naukowej poświęconej metodologii opracowania dzieła sztuki o charakterze czasoprzestrzennym, jakim jest spektakl teatralny. Sesja będzie wydarzeniem prowokującym wymianę doświadczeń dotyczących opisu, a także opracowania teatraliów dokumentujących historyczną i współczesną scenografię. Stworzy okazję do prezentacji koncepcji metodologicznych oraz doświadczeń muzealników ze środowiskiem naukowców, realizator: Agnieszka Kołodziej-Adamczuk. Planowany termin sesji: 2019.

Dział Edukacji

1. Badania zasobów archiwalnych i gromadzenie bazy danych dotyczących zatrudnienia i specyfiki pracy kobiet w KWK Katowice po 1945 r.
2. Prace badawcze dotyczące zjawiska sztuki Głuchych. Opracowanie danych pod kątem ich wykorzystania w bieżącej pracy edukacyjnej. Docelowo gromadzenie danych na potrzeby organizacji seminarium „Sztuka łączenia” oraz wystawy prac artystów Głuchych.

Sesje, konferencje, seminaria planowane na terenie Muzeum Śląskiego

1. Konferencja Stowarzyszenia Muzealników Polskich, 7–9.03.2018.
2. Konferencja „Pejzaż miasta”, realizacja: Muzeum Śląskie przy współpracy z Uniwersytetem Śląskim oraz Politechniką Śląską – wrzesień 2018.
3. Seminarium „Sztuka łączenia” – poświęcona tożsamości w sztuce osób niesłyszących i niewidomych, realizacja: Dagmara Stanosz – termin w trakcie ustalania.
4. Ogólnopolska konferencja „Męska rzecz...Mężczyzna w kulturze polskiej” – 18.10.2018.
5. Konferencja nt. „Industria. Kontekst nieoczywisty” – 11.10.2018.

IV. Działalność edukacyjna

1. Lekcje i warsztaty muzealne (grupy szkolne i przedszkola) – zajęcia ze stałej oferty tematów realizowanych w przestrzeni wystaw stałych. Warsztaty poświęcone różnym dziedzinom kultury. Wszystkie zajęcia zakładają aktywny udział uczniów i są okazją do połączenia nauki z pasją tworzenia, samodzielnymi poszukiwaniami, ćwiczeniem umiejętności pracy w grupach. Wpisując się w podstawy programowe uzupełniają program nauczania, a przede wszystkim inspirują do własnych przemyśleń i działań twórczych.
2. Zróżnicowane formy aktywnego zwiedzania wystaw czasowych: warsztaty, lekcje, oprowadzania.
3. Program edukacji regionalnej przybliżający dawne obyczaje, specyfikę życia codziennego w pracy i rodzinie, tradycje świąteczne – prowadzony w oparciu o wystawy: „Galeria plastyki nieprofesjonalnej” oraz „Światło historii. Górny Śląsk na przestrzeni dziejów”.
4. Spotkania w czasie ferii zimowych (grupy półkolonijne): warsztaty twórcze zainspirowane wystawą czasową „Zwrotnica. Początki neoawangardy na Śląsku”.
5. Spotkania w czasie wakacji letnich (grupy półkolonijne): warsztaty przybliżające tradycyjną kulturę śląską w oparciu o wystawę „Męska rzecz... Od patriarchy do hipstera”.

Cykle wykładów i warsztatów dla dorosłych i młodzieży

1. Cykl wykładów „Artyści stąd” – o śląskich nieżyjących twórcach.

Wykłady przybliżające sylwetki artystów, których dzieła znajdują się w zbiorach MŚ i którzy związani byli ze Śląskiem (urodzili się na Śląsku, studiowali tu, mieszkali lub wykładali na katowickiej ASP).

Wykłady (twórczość z zarysem biografii) połączone z prezentacją dzieła w Galerii sztuki polskiej po 1945 roku, prowadzone przez pracowników muzeum.

– Waldemar Świerzy. Prowadzenie: Henryka Olszewska-Jarema,

– Zdzisław Stanek. Prowadzenie: Natalia Kruszyna (Muzeum Historii Katowic),

– Witold Pałka. Prowadzenie: Joanna Szeligowska-Farquhar,

– Hilary Krzysztofiak. Prowadzenie: Joanna Szeligowska-Farquhar.

2. Kontynuacja projektu „Akademia wideo-artu” pod nazwą „Akademia sztuki wideo” – nowa formuła cyklu wykładów i prezentacji w Galerii sztuki polskiej po 1945 roku.

3. Cykl wykładów „Sztuka świata”

Sztuka europejska wzbogacała się w zetknięciu z innymi kulturami, od najbliższych, po najbardziej oddalone, do których odbywano „wielkie wyprawy”.

Cykl wykładów „Sztuka świata” jest propozycją prześledzenia szlaków tych odkryć, o których świadczą zachowane do dziś dzieła sztuki – podróży wiodących od wybrzeży Morza Śródziemnego, na wschód, do Indii, i na zachód, do Ameryki. Jest próbą spojrzenia na wybrane aspekty historii, ale także na współczesną, choć ciągle dla nas egzotyczną twórczość artystów z Azji i Afryki.

Cykl organizowany przy współpracy Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata.

4. „Egzotyczne imaginariusz. Obrazy obcych w kulturze popularnej”. Prowadzenie: dr Adam Pisarek.

Cykl wykładów pokazujących, w jaki sposób kultura popularna przetwarza i wykorzystuje wiedzę o społecznościach uznawanych przez nas za egzotyczne – od Indian amerykańskich prerii, przez australijskich Aborygenów, po Masajów z afrykańskiej sawanny. Jacy ludzie kryją się za znanymi nam dobrze wizerunkami? W jaki sposób wizerunki te powstały? I przede wszystkim: jak wpływają na rzeczywistość? Każde ze spotkań poświęcone będzie innemu miejscu opisywanemu przez Alfreda Szklarskiego w cyklu o przygodach Tomka Wilmowskiego. Wszystkie obejmą tropy zarówno z polskiej, jak i światowej kultury popularnej.

5. Program edukacyjny realizowany przez Bibliotekę Muzeum Śląskiego

W czytelni Biblioteki prowadzony będzie cykl spotkań o książce i przy książce pod hasłem „Sztuka czytania”. Raz na kwartał będą odbywały się promocje publikacji wydanych przez Muzeum Śląskie lub też innych publikacji związanych tematyką lub osobą autora z województwem śląskim i wpisujących się w charakter Muzeum Śląskiego w Katowicach.

Cykle wykładów i warsztatów dla seniorów i dorosłych

Zajęcia obejmują wykłady, warsztaty i spotkania, które ze względu na temat, dostępność i godziny rozpoczęcia odpowiadają w szczególności na potrzeby osób w wieku dojrzałym.

1. „W pracowni z mistrzem”

Kontynuacja serii spotkań warsztatowych z artystami (odbywających się raz w miesiącu). W trakcie warsztatów uczestnicy pod okiem „mistrza” poznają tajniki różnych technik plastycznych, takich jak grafika warsztatowa, malarstwo na szkle, akwarela.

2. „Kopia mistrza”

Warsztaty plastyczne dla zamkniętej grupy pasjonatów amatorów, którzy uczą się podstaw tworzenia prac w technice malarstwa olejnego, akwareli i grafiki.

3. Muzealny Uniwersytet Trzeciego Wieku

Cykl wykładów przeznaczonych dla seniorów rozpoczynający się od października. Tematyka zajęć będzie dotyczyła wystaw stałych oraz czasowych. Oprócz tego poruszane będą szeroko rozumiane kwestie społeczno-kulturowe, antropologiczne, jak i zagadnienia dotyczące bezpośrednio sztuki, warsztatu czy metod tworzenia.

4. Wykłady z archeologii, koordynacja: J. Soida, dr M.R. Abłamowicz.

Wykłady dotyczące różnorodnych zagadnień związanych z dorobkiem polskich ośrodków naukowych zajmujących się badaniami archeologicznymi. Cykl poświęcony spektakularnym odkryciom archeologicznym oraz naukom pomocniczym archeologii.

5. Działanie edukacyjne Centrum Scenografii Polskiej

– „Teatr konesera”.

CSP otwiera dla seniorów archiwum realizacji scenicznych. Cykliczne spotkania umożliwią zapoznanie się z twórczością wybitnych polskich artystów teatru. Temat pierwszego cyklu: „Fredro, mistrz polskiej komedii”. Spotkania składać się będą z prelekcji i projekcji spektaklu:

– z okazji obchodów Roku Niepodległości: „Barwy wolności. Głos teatru w sprawie polskiej” – wykład dla osób dorosłych i klas maturalnych.

Cykle wykładów i spotkań dla dzieci i rodzin

1. „Przylądek Poszukiwaczy Przygód”

Warsztaty dla dzieci w wieku 7–12 lat.

Zajęcia dla dzieci, które są ciekawe świata, chcą poznać inne kultury i dowiedzieć się więcej o przyrodzie różnych regionów Ziemi. Zajęcia częściowo będą się odbywać w przestrzeni edukacyjnej „Na tropie Tomka”, wzbogacone multimediami, czytaniem fragmentów książek, wyzwaniem różnego rodzaju (prace plastyczne, zabawy z mapą, łamigłówki).

2. „Muzeum dla malucha”

Warsztaty dla rodzin z dziećmi w wieku 4–6 lat.

Cykl spotkań na wystawach stałych i czasowych przybliżający dzieciom zagadnienia związane ze sztuką, kulturą, tradycjami regionalnymi i lokalną historią. Spotkaniom towarzyszą warsztaty twórcze. Krótka wprowadzenie na wystawie przybliży wybrany wątek warsztatów, a następnie dzieci z rodzicami wspólnie wykonują prace plastyczne nawiązujące do tematu zajęć.

3. „Muzeum z każdej strony”

Warsztaty dla rodzin z dziećmi w wieku 6–10 lat.

Podczas spotkań uczestnicy zapoznają się z różnymi technikami malarskimi. Warsztaty malarskie poprzedzone są wizytą w galeriach stałych Muzeum Śląskiego, gdzie dzieci dowiadują się, jak tworzyli mistrzowie. Zestawienie różnych technik malarskich, takich jak akryl, akwarela, tempera, pastel, połączone będzie z informacjami dotyczącymi różnych gatunków malarskich: portretu, martwej natury, pejzażu, sceny rodzajowej. Pozwoli to uczestnikom uzyskać podstawowe wiadomości związane z tworzeniem obrazu. Każde spotkanie będzie poświęcone innej technice i innemu gatunkowi malarskiemu. Na uczestników będzie czekał profesjonalnie przygotowany warsztat pracy.

4. „Bajtle godajom w muzeum”, prowadzenie Grzegorz Chudy.

Warsztaty dla rodzin z dziećmi w wieku 6–9 lat.

Zajęcia łączą wiedzę o sztuce, historii, kulturze Górnego Śląska z zabawą i nauką podstaw mowy śląskiej.

Wydarzenia jednorazowe

1. Dzień Wolnej Sztuki – Slow Art Day – 21 kwietnia 2018.

Spotkanie dyskusyjne przy wybranych obiektach prezentowanych na wystawach w ramach szóstej już ogólnopolskiej edycji Dnia Wolnej Sztuki. Przewidziane jest też spotkanie prowadzone w polskim języku migowym dla osób niesłyszących.

2. Prezentacja mappingu poświęconego twórczości artystów nieprofesjonalnych pod roboczym tytułem „Panteon” na budynku łaźni głównej – maj 2018.

3. Noc Muzeów – 19.05.2018.

Muzeum Śląskie w Katowicach przyłączy się do europejskiej Nocy w Muzeach. Kolejne edycje imprezy to liczne atrakcje: wystawy, zajęcia interaktywne dla dzieci i dorosłych, prelekcje, koncerty oraz spotkania z artystami.

4. Industriada – czerwiec 2018.

Święto Szlaku Zabytków Techniki to jedno z ważniejszych wydarzeń kulturalnych w regionie. Ma na celu szeroko pojętą edukację historyczną i kulturalną, promowanie regionalnego dziedzictwa techniki. Organizator: Samorząd Województwa Śląskiego. W ramach imprezy organizowane są warsztaty i zajęcia edukacyjne, koncerty, spektakle itp. Hasło Industriady 2018 to „Industria jest kobietą”.

5. Europejskie Dni Dziedzictwa – wrzesień 2018.

Europejskie Dni Dziedzictwa, wspólna inicjatywa Rady Europy i Unii Europejskiej, to jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych i największy projekt edukacyjny w Europie. Ma na celu szeroko pojętą edukację historyczną i kulturalną, promowanie regionalnego dziedzictwa z ukazaniem jego bogactwa oraz przypomnienie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej. Muzeum Śląskie uczestniczy w projekcie każdego roku, począwszy od września 2009. Hasło przewodnie 26. edycji EDD w Polsce, w związku z obchodami setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę, brzmi „Niepodległa dla wszystkich”.

6. Tydzień Kultury bez Barrier – wrzesień 2018.

Ogólnopolska akcja koordynowana przez Fundację Kultury bez Barrier, której celem jest zwrócenie uwagi na udostępnianie zasobów kultury osobom z niepełnosprawnościami.

7. Gościnne występy grup teatralnych (w ramach indywidualnych umów, szczegóły i terminy do ustalenia).

8. Wykłady w ramach Festiwalu Scenografii – koniec września/początek października.

Wakacje 2018

1. „Kino Kuźnia”, plenerowe pokazy filmów tematycznie związanych z aktualną ofertą muzeum. Latem 2018 odbędzie się trzecia odsłona cyklu, poświęcona tematyce nawiązującej do wystawy czasowej „Męska rzecz... Od patriarchy do hipstera”.

2. Warsztaty letnie przybliżające kulturę regionu na wystawie „Męska rzecz...”.

3. Warsztaty ruchowo-plastyczne dla rodzin z dziećmi z tłumaczeniem na polski język migowy (jedno spotkanie w lipcu, jedno w sierpniu).

Program dla nauczycieli

Program szkoleń dla nauczycieli i studentów kierunków pedagogicznych, które wiązałyby wiele szkół z Muzeum Śląskim. W ramach programu planowane są hospitacje lekcji muzealnych dla studentów, współpraca z ośrodkami doskonalenia nauczycieli, spotkania i prelekcje dla nauczycieli z terenu województwa śląskiego.

Program edukacyjny realizowany przez Bibliotekę Muzeum Śląskiego

W czytelni Biblioteki prowadzony będzie cykl spotkań o książce i przy książce pod hasłem „Sztuka czytania”. Raz na kwartał będą odbywały się promocje publikacji wydanych przez Muzeum Śląskie lub też innych publikacji związanych tematyką albo osobą autora z województwem śląskim i wpisujących się w charakter Muzeum Śląskiego w Katowicach.

Wydarzenia towarzyszące wystawom

W ofercie edukacyjnej znajdują się też spotkania, warsztaty, wykłady i inne wydarzenia towarzyszące wystawom stałym oraz czasowym. Programem popularyzatorsko-edukacyjnym są objęte wszystkie wystawy czasowe.

1. „Rok Reformacji”:
 - 16.01.2018 „Pokłosie reformacji – konflikty religijne i ich oblicza we współczesnej kulturze. Rozmowy i dyskusje”, część 3, organizator: M. Czerny-Kehl,
 - 23.01.2018 Wykład prof. Mirosława Błaszczyka „Maestro Karol Stryja”, organizator: J. Kryszka,
 - 13.02.2018 Film dokumentalny „Ks. Jerzy Trzanowski – słowiański Luter” – spotkanie z autorem – Wiesławem Głowaczem,
 - 20.02.2018 Film dokumentalny „Biskup Bursche – postać i dzieło” – spotkanie z autorem – Wiesławem Głowaczem,
 - 27.02.2018 Film dokumentalny „Matka Ewa” – spotkanie z autorem – Wiesławem Głowaczem.
2. „Awangarda” – program warsztatów feryjnych dla grup.
3. „Zaczęło się od ziarna...Historia roślin uprawnych” – oprowadzanie kuratorskie.
4. „Męska rzecz” – wydarzenia towarzyszące wystawie:
 - „Moda męska przez wieki” – wykład i pokaz mody historycznej,
 - „Męskie wybryki w historycznych źródłach XIX i XX wieku” – wykład, spotkania z ciekawymi, nietuzinkowymi mężczyznami pochodzącymi z Górnego Śląska, którzy wyszli poza Śląsk, herosami, symbolami męskości, jak Mariusz Czerkawski, Eryk Lubos, Ireneusz Dudek, Józef Kłyk. Spotkania w formie ciekawych rozmów prowadzone przez moderatorów, np. Ewę Niewiadomską oraz Macieja Szczawińskiego z Radia Katowice, będące też spotkaniami z publicznością, która będzie mogła zadawać pytania. Organizacja wydarzeń towarzyszących – K. Pieronkiewicz-Pieczko, M. Paul,
 - muzyczne zwiedzanie wystawy – przy dźwiękach utworów o mężczyznach prezentowanych przez DJ-ów,
 - kuratorskie oprowadzanie po wystawie (2 razy w miesiącu),
 - konferencja naukowa „Męska rzecz. Mężczyzna w kulturze polskiej”,
 - spotkanie zespołu etnografów i dyskusja o warsztacie pracy przy przygotowywaniu wystaw monograficznych, interdyscyplinarnych,
 - prezentacja filmów tematycznych w Kinie Kuźnia,
 - spotkanie lifestyle’owe dotyczące tematów modowych połączone z wykładami o historycznych fryzurach i zarostach oraz historycznej modzie męskiej,
 - konferencja naukowa „Męska rzecz. Mężczyzna w kulturze polskiej”.
5. „Świadomość lalki”:
 - projekcja spektaklu „Śmieszny staruszek” w scenografii J. Mydlarskiej-Kowal oraz rozmowa z twórcami z Wrocławskiego Teatru Lalek,
 - finał: etiuda lalkowa zrealizowana przez studentów Wrocławskiej PWST.

Projekty

1. Sebastian Cichocki – Off Festival – wystawa „Muzeum/Glosarium” 2017–2020. Cykliczne wystawy dla Muzeum Śląskiego we współpracy z Off Festivalem.
2. Rewitalizacja warsztatu i kuźni (działania projektowe), praca międzyzespołowa: Dział Historii, Dział Konserwacji, Dział Inwestycji.
3. Projekt „Performatywny magazyn: rezydencje artystyczne”, 1.10.18–30.11.18. Ideą projektu jest stworzenie autonomicznej strefy przeznaczonej dla artystów sztuk wizualnych i performatywnych z Polski i zagranicy, którzy nie ukończyli 35. roku życia. Muzeum oferuje przestrzeń do pracy oraz spotkań z odbiorcami programu, możliwość konsultacji z wykwalifikowanym zespołem i współpracującymi z instytucją ekspertami oraz promocję projektu realizowanego w ramach rezydencji. Od rezydenta oczekujemy pomysłowości, kreatywności, otwartości na tworzenie interdyscyplinarnych projektów oraz współpracę ze społecznością lokalną, jak również respektowania misji i wizji Muzeum Śląskiego.

Celem naboru prac jest wyłonienie oryginalnych projektów w sposób kreatywny interpretujących temat „Przemysłowa panorama Śląska”. Zakres tematyczny proponowanych działań powinien odnosić się do industrialnych przestrzeni Śląska odczytywanego w kontekście krainy historycznej (obejmującej teren Polski, Niemiec i Czech), ze szczególnym uwzględnieniem zmian związanych z rozwojem przemysłu w XIX w. oraz współczesnego postrzegania dziedzictwa poprzemysłowego.

Szczególnie interesować nas będą projekty podejmujące dyskurs z przeszłością, na nowo odczytujące dziedzictwo industrialne, podejmujące temat pamięci miejsca lub lokalności. Zgłaszane propozycje powinny obejmować działania z zakresu sztuk wizualnych, w szczególności wideo-artów, projektów multimedialnych i site specific oraz performatywne działania artystyczne o charakterze partycypacyjnym. Kuratorka: Magdalena Czerny-Kehl.

4. Szkolne muzea (tytuł roboczy) – III i IV kwartał 2018 r.

Zakładający formę konkursową projekt ma na celu zaktywizowanie uczniów do poznawania lokalnego dziedzictwa poprzez zakładanie lub ulepszanie oraz promowanie już działających szkolnych muzeów.

Projekt ten przewiduje działania międzypokoleniowe, uwrażliwiające szkolne społeczności na historię ich „małych ojczyzn”. Utrwalenie i przekazanie wartości związanych z lokalnym dziedzictwem przyczyni się zarówno do budowania kompetencji kulturowych wśród młodych ludzi, jak również do podkreślenia wagi działań mających na celu zachowanie pamięci miejsca i tożsamości społeczności lokalnej.

Ważną częścią projektu będą warsztaty. Dla wybranych w konkursie szkół przedstawiciele Muzeum i zaproszeni eksperci zorganizują spotkania dotyczące zabiegów konserwatorskich oraz digitalizacji obiektów zabytkowych, a także omówią metody związane z tym, jak w angażujący odbiorcę sposób należy tworzyć wystawę. Dwudniowe warsztaty będą realizowane w siedzibie Muzeum oraz na terenie szkół uczestniczących w projekcie. Po zakończeniu cyklu zajęć szkoły otrzymują grant na przygotowanie zgłoszonego projektu. Przyznana kwota zakłada nie tylko realizację projektu, ale również promocję szkolnego muzeum w wybranej przez szkołę formie.

5. Współpraca z Katowice Miasto Ogrodów – Instytucją Kultury im. Krystyny Bochenek w ramach JazzArt Festival 2018 (instalacje, koncerty, wydarzenia organizowane na terenie Muzeum Śląskiego).
6. Prace przygotowawcze związane z realizacją projektu artystycznego Emilii Sadkowskiej i Zbigniewa Libery, koordynatorzy: Magdalena Czerny-Kehl, Tomasz Buczyński (realizacja 2019–2020).
7. „Motyw kobiety. Spotkania w muzeum” – cykl 12 spotkań w formie oprowadzania tematycznego, skierowanych do kobiet osadzonych w Areszcie Śledczym w Katowicach.

Działania wynikające z włączenia Muzeum Śląskiego do Szlaku Zabytków Techniki

1. Prace związane z animacją terenów pokopalnianych, promocja dziedzictwa przemysłowego, projekty związane z historią miejsca (kopalnia Katowice, dzielnica Bogucice).
2. Prelekcje, których celem będzie przybliżenie dziedzictwa industrialnego na maksymalnie zróżnicowanych przykładach i wpisanie kopalni Katowice w szerszy kontekst historii przemysłu Górnego Śląska.

V. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

1. Bieżąca organizacja zajęć dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych intelektualnie. Odbiorcy: uczniowie szkół specjalnych, podopieczni WTZ i DPS.
2. Organizacja zajęć dla osób z dysfunkcjami wzroku oparta na ścieżce zwiedzania „Sztuka przez dotyk”, wystawach „Światło historii” i „Na tropie Tomka”.
3. Opracowanie ścieżek zwiedzania kolejnych przestrzeni dostępnych dla osób niepełnosprawnych ruchowo i z dysfunkcjami wzroku w budynku stolarni i łaźni głównej.
4. Współpraca ze szkołami, Wydziałem Pedagogiki i Psychologii UŚ i innymi podmiotami organizującymi projekty dotyczące osób niepełnosprawnych i środowisk wykluczonych z udziału w kulturze.
5. Współpraca z Miejską i Wojewódzką Radą Seniorów – na prośbę gremium czynny udział w obradach.
6. Współpraca Działu Edukacji przy realizacji projektu „Modernizacja stałych wystaw muzealnych – udostępnienie wystaw osobom niepełnosprawnym”.
7. Rozbudowa ścieżki obiektów przestrzennych dla osób z dysfunkcjami wzroku.
8. Wprowadzenie na stałe do oferty oprowadzania „Byzuch u Ferdynanda” z audiodeskrypcją oraz w polskim języku migowym (w każdą pierwszą sobotę miesiąca odbywać się będą oprowadzania w PJM oraz oprowadzania z audiodeskrypcją).
9. Opracowanie odrębnej ścieżki zwiedzania Muzeum dla opiekunów z dziećmi ze spektrum autyzmu z przygotowanym przewodnikiem, z wykorzystaniem piktogramów.
10. Wprowadzenie systemu komunikacji wizualnej dla wydarzeń dostępnych („Muzeum dostępne”/„Szlak dostępności”) i ich promocja:
11. – przygotowanie map i przewodników dla osób ze spektrum autyzmu,
12. – przygotowanie publikacji w alfabecie Braille’a (Galeria Akademii sztuki wideo i Galeria Interim, druk katalogów w alfabecie Braille’a do ścieżki obiektów przestrzennych i ścieżki dotykowej,
13. – mapy (szlak dostępności),
14. – folder informacyjny z wydarzeniami dostępnymi.
15. 11. Wykłady i warsztaty realizowane w ramach sektora „Muzeum dostępne” oparte na wystawach czasowych:
16. – „Fotografia abstrakcyjna”. Warsztaty fotograficzne do wystawy „Zwrotnica”. Prowadzenie: Kinga Hołda, PJM (polski język migowy),
17. – „Teoria widzenia”. Warsztaty do wystawy „Zwrotnica”. Prowadzenie: Dagmara Stanosz , tłumaczenie na PJM,
18. – „Świat ciszy. Sztuka artystów Głuchych”. Prowadzenie: Michał Justycki, PJM,
19. – Warsztaty fotograficzne inspirowane instalacją Mirosława Bałki. Prowadzenie: Kinga Hołda, PJM,
20. – Świat ciszy. Sztuka artystów Głuchych. Prowadzenie: Michał Justycki, PJM,
21. – Architektura Muzeum Śląskiego. Warsztaty fotograficzne. Prowadzenie: Kinga Hołda, PJM,
22. – Ślady. Warsztaty performatywne dla rodzin z dziećmi. Prowadzenie: Dagmara Stanosz, tłumaczenie na PJM,
23. – „Teoria widzenia”. Warsztaty performatywne do wystawy „Zwrotnica”. Prowadzenie: Dagmara Stanosz, AD (audiodeskrypcja),
24. – „Znaki”. Warsztaty dla niewidomych. Galeria jednego dzieła: Mirosław Bałka. Prowadzenie: Dagmara Stanosz,
25. – Z perspektywy wieku dojrzewania – warsztaty dla młodzieży. Prowadzenie: Dagmara Stanosz.
26. 12. Tłumaczenia wybranych wykładów na polski język migowy:
27. – „Akademia sztuki wideo” – cykl spotkań z artystami,
28. – „Artyści stąd”,
29. – „Świat ciszy. Sztuka artystów Głuchych”.
30. 13. Realizacja warsztatów integracyjnych dla rodzin z dziećmi ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością intelektualną. Zajęcia warsztatowe dla rodzin prowadzone w małych grupach. Wybrane soboty w kwietniu, maju, czerwcu.

31. 14. „Sztuka łączenia” – seminarium dotyczące edukacji włączającej i udostępniania (termin w trakcie ustalania). Koordynacja: D. Stanosz.
32. 15. Realizacja projektów edukacyjnych „Encyklopedia w PJM”, „Czytanie obrazów” przy współpracy z Fundacją Kultury bez Barrier. Koordynacja: Dagmara Stanosz.
17. Poszerzenie działań promocyjnych o filmy informacyjne w polskim języku migowym.
18. Realizacja programu edukacyjnego o sztuce dla dzieci niesłyszących.

Ścieżki zwiedzania

Ścieżka dotyku

Wybrane dzieła sztuki eksponowane w Galerii sztuki polskiej 1800–1945 oraz Galerii sztuki polskiej po 1945 roku można poznać za pomocą dotyku. Wkomponowane w przestrzeń galerii tyflografiki wykorzystywane są podczas oprowadzań audiodeskryptywnych, warsztatów oraz samodzielnego zwiedzania. W kasie dostępne są katalogi z ilustracjami w technice wypukłodruku oraz opisami w alfabecie Braille’a.

Ścieżka obiektów przestrzennych

Ze względu na swą specyfikę ścieżka, na której dotykamy autentycznych dzieł sztuki, przeznaczona jest przede wszystkim dla rodzin i małych grup. W obecności przewodnika osoby niewidome mogą poznawać przez dotyk rzeźby umieszczone w Galerii sztuki polskiej 1800–1945 oraz Galerii sztuki polskiej po 1945 roku. Dzieła opisywane są audiodeskryptywnie. Zwiedzanie jest możliwe po wcześniejszej telefonicznej rezerwacji.

Byzuch u Ferdynanda

W każdą pierwszą sobotę miesiąca o godzinie 10.00 odbywają się oprowadzania po siedzibie Muzeum Śląskiego w polskim języku migowym. Tematyka zwiedzania dotyczy historii muzeum i zrewitalizowanych budynków dawnej kopalni Ferdynand (później Katowice), odbywa się wjazd na wieżę widokową (dostępną sezonowo) oraz zwiedzanie wystaw stałych.

Oprowadzania w polskim języku migowym: Michał Justycki. W każdą pierwszą sobotę miesiąca o godzinie 12.00 odbywają się oprowadzania z audiodeskrypcją.

Niebieski szlak

Ścieżka zwiedzania Muzeum dla opiekunów z dziećmi ze spektrum autyzmu z przygotowanym przewodnikiem, z wykorzystaniem piktogramów. Po wcześniejszym uzgodnieniu terminu możliwe jest oprowadzanie z edukatorem.

VI. Zbiory

Planowana na rok 2016 liczba muzealiów ogółem: **122 500 obiektów**

Muzealia

Planowana na rok 2018 liczba muzealiów ogółem: **127 800 obiektów**

a) muzealia

- Sztuka polska po 1945 roku – rozwijanie dotychczasowej kolekcji malarstwa, rzeźby, grafiki, plakatu – uzupełnienia kolekcji (dotyczy głównie malarstwa z lat 50./60. i 90. ubiegłego stulecia) oraz rejestracja bieżących zjawisk w sztuce (video-art, instalacje itp.),
- Sztuka polska 1800–1945 – sukcesywne uzupełnianie dotychczasowej kolekcji o nowe dzieła oraz o nowe nazwiska twórców dotychczas niereprezentowanych,
- Fotografia artystyczna – bieżące tworzenie kolekcji muzealnej,
- CSP: Poszerzanie kolekcji scenografii z naciskiem na realizacje po 1990 r., dzieła uzupełniające kolekcję plastyki scenicznej XX w. Projekt związany z rozbudowywaniem kolekcji prac Tadeusza Kantora,
- Systematyczne uzupełnianie zbiorów plastyki nieprofesjonalnej we wszystkich dziedzinach reprezentowanych w zbiorach dotychczasowych, którymi są: przedstawiciele śląskiej plastyki amatorskiej, polska sztuka naiwna, najciekawsze zjawiska we współczesnym polskim outsider art, przedstawiciele polskiego art brut. Tworzenie jedynej w Polsce kolekcji europejskiej sztuki nieprofesjonalnej,
- Uzupełnianie kolekcji zbiorów archeologicznych przez pozyskiwanie zabytków w trakcie prowadzonych prac terenowych, w tym wykopaliskowych, oraz przyjmowanie zabytków przekazywanych decyzją WKZ.

Zbiory archiwalne i biblioteczne

Planowane zakupy z funduszy własnych Muzeum:

- 1000 vol. wydawnictw zwartych,
- 30 tytułów wydawnictw ciągłych w prenumeracie.

W 2018 r. kupowane będą wydawnictwa naukowe przede wszystkim z zakresu: sztuki (malarstwo, rzeźba, grafika, fotografia, architektura, teatr, sztuka amatorska itd.), etnografii, archeologii i historii, w tym szczególnie historii Śląska. W ramach pomocniczej literatury fachowej zakupimy pozycje z dziedziny konserwatorstwa, edytorstwa, zarządzania, bezpieczeństwa informacji i edukacji. Prowadzona będzie również prenumerata czasopism (bieżących, naukowych).

Na dary pozyskiwane przez Bibliotekę Muzeum Śląskiego składają się:

- dokumenty pozyskane od innych instytucji krajowych i zagranicznych w ramach wymiany międzyinstytucjonalnej wydawnictw własnych,
- pozycje pozyskane w ramach realizacji umów z instytucjami korzystającymi ze zbiorów Muzeum Śląskiego,
- po dwa egzemplarze książek z każdego nakładu wydawniczego Muzeum Śląskiego,
- dary od instytucji krajowych i zagranicznych oraz prywatnych darczyńców.

Dokumentacja zbiorów

Planowane prace w związku z digitalizacją zbiorów

1. Wdrażanie zmian technologicznych dotyczących digitalizacji i przechowywania danych cyfrowych, w tym nowego systemu do zarządzania kolekcją muzealną.
2. Popularyzacja wyników digitalizacji za pośrednictwem metod cyfrowych – udostępnienie części kolekcji (ok. 3000 obiektów) on-line z pełnym opisem metadaniowym.
3. Wdrożenie tezaurusów do opisu danych podstawowych w systemie zarządzania kolekcją.

4. Pozyskiwanie autorskich praw majątkowych do obiektów będących własnością Muzeum – kontynuacja prac.
5. Digitalizacja 3000 materiałów fotograficznych dotyczących wydarzeń muzealnych, w tym wernisaży, dokumentacji fotograficznej wystaw, promocji, oficjalnych uroczystości i wprowadzenie wyników digitalizacji do systemu zarządzania kolekcją.
6. Digitalizacja dokumentów dotyczących proveniencji zbiorów (około 6000) i wprowadzenie zdigitalizowanych materiałów do systemu do ewidencji zbiorów.
7. Edukacja kadr instytucji kultury prowadzących digitalizację lub przygotowujących się do digitalizacji obejmująca zakresem województwo śląskie.

Planowane prace dotyczące proveniencji zbiorów

1. Opisanie, zweryfikowanie ksiąg inwentarzowych przedwojennego Muzeum Śląskiego.
2. Pozyskanie, digitalizacja kart ewidencyjnych przedwojennego Muzeum Śląskiego i zweryfikowanie zapisów z księgami inwentarzowymi.
3. Pozyskanie praw autorskich do obiektów muzealnych wpisanych do inwentarza zbiorów przed 2000 rokiem – kontynuacja prac.

Planowane prace w związku z digitalizacją zbiorów

Biblioteka Muzeum Śląskiego jest członkiem Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, udostępnia publikacje w Kolekcji Zbiorów Dawnych. Planowana liczba publikacji w kolekcji: 60.

7. Konserwacja

Dział Konserwacji:

- prace konserwatorskie przy wybranych obiektach z działów Muzeum Śląskiego (obiekty wybrane z działów Sztuki, Etnologii, Plastyki Nieprofesjonalnej, Historii, CSP),
- przygotowanie obiektów do digitalizacji oraz do wystaw,
- prace konserwatorskie wynikające z potrzeb bieżących działów,
- nadzór konserwatorski nad obiektami na wystawach oraz w magazynach,
- bieżący monitoring warunków klimatycznych na wystawach i w magazynach,
- współpraca z innymi placówkami oraz instytucjami przy pakowaniu obiektów na wystawy zewnętrzne,
- udział w konferencjach dotyczących konserwacji i ochrony zbiorów,
- prace związane z relokacją zbiorów z budynku przy al. Korfantego.

VII. Współpraca z zagranicą

1. Dział Plastyki Nieprofesjonalnej:

- współpraca z instytucjami zajmującymi się art brut i outsider art w ramach European Outsider Art Association (EOA),
- przygotowanie międzynarodowej konferencji na temat outsider art wspólnie z EOA,
- tworzenie kolekcji europejskiej sztuki nieprofesjonalnej na bazie współpracy z muzeami i instytucjami zajmującymi się tą problematyką, wspólne badania i projekty.

2. Biblioteka:

współpraca w zakresie wymiany wydawnictw z bibliotekami i instytucjami z Europy, m.in.:

- Österreichische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte,
- Institut für Urgeschichte und Historisch Ärchäologie,
- Wien Museum,
- Hrvatski Muzej Naivne Umjetnosti – The Croatian Museum of Naive Art,
- Moravské zemské muzeum,
- Muzeum v Bruntálu,
- Muzeum Těšínska,
- Muzeum Beskyd,
- Archeologické centrum Olomouc,
- Slezské zemské muzeum,
- Ostravské muzeum,
- Národní památkový ústav,
- Národní muzeum,
- Staatliche Museen,
- Staatliche Kunstsammlungen Dresden,
- Schlesisches Museum zu Görlitz,
- Deutsche Nationalbibliothek,
- Herder-Institut Marburg,
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte Bibliothek,
- Kunsthaus Kannen Museum für Outsider Art und Art Brut,
- Germanisches Nationalmuseum,
- Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im Östlichen Europa.

3. Dział Archeologii:

W ramach współpracy Muzeum Śląskiego z Instytutem Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie udział w badaniach wykopaliskowych na stanowiskach:

- Tell el-Murra (Egipt) (projekt badawczy „Pomiędzy Południowym Egiptem a Kanaanem. Rozwój i upadek położonej na szlaku handlowym osady z IV–III tys. p.n.e. w Tell el-Murra” (Egipt) – dr M.R. Abłamowicz,
- Tell el-Farcha w Egipcie – dr M.R. Abłamowicz,
- współpraca z Muzeum Archeologicznym w Batumi (Gruzja) przy przygotowaniu wystawy pod roboczym tytułem „Skarby Kolchidy”.

4. Dział Fotografii:

- współpraca z instytucjami i środowiskiem naukowym Czech w zakresie badań nad rozwojem sztuki fotografii i jej popularyzacji.

5. Dział Sztuki:

- Ołomuniec, Muzeum Sztuki – podjęcie współpracy w kontekście przygotowania i prezentacji przez oba muzea wymiennych wystaw – np. ze strony MŚ wystawy promującej środowisko współczesnych artystów śląskich w 2019 r.
- Ołomuniec, Muzeum Archidiecezjalne – podjęcie współpracy w kontekście możliwości cyklicznej prezentacji jednego wybranego dzieła ze zbiorów jednej z najbardziej reprezentatywnych kolekcji sztuki sakralnej w Europie. Miejsce prezentacji w Muzeum Śląskim: Galeria śląskiej sztuki sakralnej. Dwa

pokazy w ciągu roku. Prezentacji towarzyszyłyby wydarzenia – spotkania, prelekcje itp. organizowane w 2019 r.

6. Współpraca z Instytutem Herdera w Magdeburgu oraz z Uniwersytetem Siegen – projekt „Górny Śląsk z powietrza”.

VIII. Frekwencja

Wypożyczenia wydawnictw zwartych/ciągłych: 3000

– w tym wypożyczenia wydawnictw do czytelnicy: 300

Odwiedziny w Bibliotece: 1500

– w tym korzystanie z wydawnictw w czytelnicy: 500

Liczba czytelników zapisanych: 95

– w tym nowych czytelników: 10

Biblioteka prowadzi działalność prezencyjną, tzn. nie wypożycza swoich zbiorów na zewnątrz. Możliwe jest tylko korzystanie z księgozbioru na miejscu – w czytelnicy. Pracownicy Muzeum mają możliwość wypożyczenia książek do swoich pracowni (pracownicy są rejestrowani jako czytelnicy Biblioteki).

Planowana frekwencja na wystawach Muzeum Śląskiego i Centrum Scenografii Polskiej

Oddział MŚ i CSP	Planowana frekwencja w 2018 r.				
	Ogółem	Grupy polskojęzyczne*/ liczba zwiedzających polskojęzycznych	Grupy obcojęzyczne*/ liczba zwiedzających obcojęzycznych	Wystawy stałe	Wystawy czasowe
Razem:	120 000	28 571	9100	90 000	70 000
Liczba wejść na stronę internetową	250 000				
Frekwencja za poprzedni, analogiczny okres sprawoz dawczy (2017 r.) na dzień 28.11.2017 r.	195 591				
Liczba wejść na stronę internetową w poprzednim okresie spr awozdawczym (2017 r.) na dzień 28.11.2017 r.	358 868				

* brak danych

Na 2018 r. zaplanowano ogółem 160 000 osób korzystających z infrastruktury oraz oferty Muzeum Śląskiego w Katowicach (w tym liczba osób odwiedzających wystawy: 120 000).

IX. Korzystanie z usług firm zewnętrznych

10. Korzystanie z usług firm zewnętrznych (np. ochrona, sprzątanie)

W 2018 r. przewidziane jest korzystanie z usług firm zewnętrznych w następujących zakresach:

- obsługa szatni,
- ochrona Muzeum Śląskiego,
- transport ręczny i samochodowy dzieł sztuki,
- usługi sprzątania pomieszczeń i prania,
- usługi utrzymania terenów zielonych,
- usługi czyszczenia zabytków przemysłowych,
- usługi serwisowe (np. obsługa urządzeń dźwigowych),
- usługi cateringowe,
- usługi noclegowe,
- usługi operatorów telekomunikacyjnych,
- usługi pośrednictwa płatności on-line i kartami płatniczymi,
- usługi pocztowe,
- usługi odbioru odpadów komunalnych,
- usługi wynajmu sprzętu, w tym toalet, namiotów itp.
- usługi ubezpieczenia majątku.

X. Inne ważne:

1. Prace nad strategią szczegółową Muzeum Śląskiego na lata 2018-2022.
2. Relokacja Działu Archeologii, Działu Etnografii, Działu Historii oraz zabytkowego Fotoplastykonu.
Na 2018 r. planowane są przenosiny ww. działów do nowo otwartego budynku łaźni głównej, a ich zbiory będą relokowane do magazynu głównego. Fotoplastykon zostanie ulokowany w przestrzeni ekspozycyjnej w głównym gmachu przy ul. Dobrowolskiego 1.
3. Uroczystość z okazji zakończenia działalności Muzeum Śląskiego w gmachu przy ul. W. Korfanteo 3 – maj 2018.
4. Obchody 90-lecia utworzenia Muzeum Śląskiego (prace przygotowawcze), styczeń 2019.
5. Przygotowanie do „Biennale Industrii”.

Obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości

Włączenie się Muzeum Śląskiego w Katowicach do obchodów 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości:

1. Organizacja wystawy plenerowej we współpracy z Archiwum Państwowym (autor: Ryszard Kaczmarek), związanej z uroczystością odsłonięcia pomnika Wojciecha Korfanteo w Warszawie, realizacja wystawy – 2018 r., realizacja ze strony Muzeum Śląskiego: Beata Lisicka (Dział Historii),
2. „Barwy wolności. Głos teatru w sprawie polskiej”. Cykl trzech spotkań poświęconych rozwojowi polskiej sceny narodowej w okresie zaborów. Wykład przeznaczony dla uczniów szkół ponadpodstawowych i osób dorosłych, wstęp 1 zł. Prowadzenie: Magdalena Kędzierska (CSP).

Terminy spotkań:

- 24.01.2018, godz. 17.00, część I – „Narodziny Teatru Narodowego” – teatr Wojciecha Bogusławskiego,
 - 20.06.2018, godz. 17.00 część II – „Tam Mickiewicz, tu aktorzy” – teatr gwiazd,
 - 7.11.2018, godz. 17.00 część III – „Ku scenie światowej” – teatr Stanisława Wyspiańskiego.
3. „Śląskie debaty o niepodległej”. Program skierowany do uczniów gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. Projekt ma na celu przyczynienie się do wzrostu poziomu wiedzy na temat odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r. oraz znaczenia tego faktu dla polskiego ruchu narodowego na Górnym Śląsku i wpływu wydarzeń z jesieni 1918 r. na ówczesny stan świadomości politycznej i społecznej Polaków. Debaty będą organizowane w formule spotkań oksfordzkich. Lokalizacja wystawy planowana jest w dwóch budynkach pokopalnianych, niegdyś wchodzących w skład kopalni Katowice, obecnie terenu północnego Muzeum Śląskiego.
 4. Prace koncepcyjne do wystawy pt.: „Kobiety w Powstaniach Śląskich”, realizacja wystawy – 2019 r., kurator: Paweł Parys (Dział Historii).